

Zápis z jednání

Pracovní skupiny pro udržení a rozvoj regionální identity

*Projekt Místní akční plán vzdělávání pro Hlučínsko západ III
CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022959*

Místo a čas konání: ZŠ Kravaře, 31. 5. 2022, zahájení ve 13:30 hodin

Seznam účastníků: vizte prezenční listinu

Všechny přítomné členy Pracovní skupiny (PS) přivítala H. Paverová, která neopomněla připomenout, že se prezenčně scházíme po téměř dvouleté přestávce. Úvodem byly předány informace týkající se výkazů práce a také dalšího setkání PS. Se členy PS bylo domluveno, že se další setkání uskuteční ve druhé polovině září – zda-li online, či prezenčně bude záviset převážně na aktuální epidemiologické situaci. U této příležitosti H. Paverová navázala na interaktivní sběr zpětných vazeb prostřednictvím Mentimeteru, ke kterému došlo na minulé (online) pracovní skupině. Na otázku týkající se organizačně-technické stránky jednání členové, jak shrnula, odpovídali většinou tak, že vyhovuje začátek od 14 hodin výše, většina také deklaruje, že je s jednáním a vedením PS spokojena a nejsou tak navrženy žádné změny a podněty ke zlepšení. Kvitováno je také plánování PS s dostatečným časovým předstihem.

H. Paverová následně opětovně vzpomenula hlavní náplň práce a (povinné) činnosti pracovní skupiny (v souladu se závaznou metodikou) a seznámila členy PS s novinkami souvisejícími s MAP, potažmo obecněji s oblastí vzdělávání.

Předané informace a novinky (pozn.: pro větší přehlednost přistupujeme k následujícímu, bodovému, výčtu):

- Členové PS byli informováni o ukončení kroužků realizovaných v rámci projektu OKAP II k 31. květnu, tj. dnešnímu dni. O stavu připravenosti a pokrocích v realizaci byli členové průběžně informováni od druhé poloviny roku 2020, tj. od doby podání žádostí o dotaci. H. Paverová připomněla, že kroužky byly 100% hrazeny z dotace, rodiče tak po celý rok neplatili žádné školné.
 - o H. Paverová přítomné zpravila o tom, že se 14. května (sobota) uskutečnila v DDM Hlučín akce s názvem „Den s robotikou“, jež byla určena právě dětem navštěvujícím kroužky Úžasný svět robotiky pro mladší, resp. starší žáky v DDM a CVČ. Na Dni s robotikou, na jehož realizaci se podíleli zástupci Laboratoře robotiky při Slezské univerzitě v Opavě, se děti dozvěděly řadu zajímavostí ze světa robotiky a vyzkoušely si práci s neotřelými typy robotů (i dronem), se kterými se běžně nesetkají. Akce se účastnili i někteří rodiče a celkově sklídila mezi všemi účastníky kladné ohlasy. V Regionu Opavsko byl k dané akci otištěn krátký článek.
- Dále byly přítomným předány informace (a u této příležitosti rovněž rozdány informační letáky) o aktivitách Moravskoslezského paktu zaměstnanosti, především pak o možnosti bezplatného

vzdělávání kariérových poradců. H. Paverová uvedla, že tyto informace byly jejím prostřednictvím postoupeny jak vedení škol, tak samotným kariérovým poradcům.

- MS Pakt v rámci projektu OKAP II připravuje pro jednotlivá území v kraji vzdělávací a metodickou podporu pedagogů v oblasti kariérového poradenství. Aktuálně probíhá tato podpora na Frýdecko-Místecku, Bruntálsku a Karvinsku (každá skupina čítá v průměru 18-20 zájemců) a je určena jak základním, tak středním školám.
 - Aktivity jsou rozprostřeny v čase tak, aby byla co nejvíce snížena organizační zátěž na škole pro uvolnění školených osob. Na aktivitách se podílejí zkušení kariér. poradci a psychologové.
 - Zástupci škol, kteří projeví zájem, nebudou muset na školení dojíždět např. do Ostravy či dále, jednotlivá setkání budou probíhat přímo na Hlučínsku, místo bude vždy navrženo a domluveno přímo s účastníky.
 - Součástí výstupů vzdělávání a metodické podpory bude i on-line prostředí (www.volbakariery.cz), kde budou uloženy výstupy z jednotlivých setkání, a navíc i praktická cvičení, která lze používat při práci se žáky a také individuální poradenství (konzultace, tandemy, mentoring kariérového poradce MS Paktu přímo na škole).
 - Předpokládané zahájení aktivit: září/říjen 2022. Jedná se v základu o 6 společných workshopů (většinou od 8:30 do 13:30 hodin), konkrétní termíny i čas jsou přizpůsobovány potřebám účastníků.
 - Jakékoli dotazy zodpoví garantka této aktivity, p. **Simona Matisová**. Na setkání nebyly zmiňovány, na tomto místě však uvádíme rovněž kontakty: 737 669 440, smatisova@mspakt.cz
- H. Paverová následně informovala o činnosti Kabinetů informatiky a ICT, které působí v rámci projektu SYPO a přítomné zpravila o dalších novinkách v oblasti podpory digitální gramotnosti na školách:
- Připomněla, že od roku 2018 funguje v každém kraji skupina KIMů (krajských ICT metodiků), kteří školám pomáhají a podporují je v problematice implementace digitálních technologií do vzdělávání a řízení školy.
 - Kromě toho, jak H. Paverová doplnila, byla Národním pedagogickým institutem a MŠMT nově zřízena síť tzv. IT guru – IT konzultantů, poradců pro digitalizaci škol, kteří budou školám radit nejen s nákupem digitálních technologií, ale i s jejich procesem digitalizace a celkovým nastavením digitální infrastruktury.
 - Veškeré informace k těmto konzultantům, jak odkázala H. Paverová, jsou k dispozici na edu.cz/digitalizujeme/it-guru.
 - H. Paverová u této příležitosti přislíbila přítomným postoupení prezentací, včetně užitečných odkazů a zdrojů k nové informatice a digitálním kompetencím, a odkazu na záznam z tematického dne Digitální vzdělávání, který se uskutečnil v dubnu pod záštitou Národní sítě MAS. Na online setkání se svými příspěvky vystoupili jak zástupci KIMů, tak IT guru a další zajímaví hosté.
 - Přiblížen byl rovněž příklad dobré praxe z MAP Hranicko (bude zasláno via e-mail), kde v MAP II fungoval sdílený administrátor pro školní digitální infrastrukturu a poradce pro digitální vzdělávání (podílel se mj. na tvorbě vzdělávacího obsahu a tematických plánů).

- Jako poslední byly předány informace k aktualizaci investičních záměrů škol a dalších subjektů pracujících s dětmi a žáky do 15 let.
 - o Členům PS byly připomenuty pokyny a pravidla aktualizací, termíny i plánovaná jednání Řídících výborů (MAP pro Hlučínsko východ a MAP pro Hlučínsko západ).

Po informativní části bylo přistoupeno – v souladu s programem jednání – k reflexi výstupů z předchozí pracovní skupiny. K této částečně došlo již v úvodu, kdy byla reflektována očekávání členů PS v otázce (povahy) jednání. Na tomto místě byly H. Paverovou představeny (anonymní) odpovědi na dotaz týkající se očekávání členů z hlediska věcné stránky jednání pracovní skupiny (na co bychom se měli zaměřit, v jakých oblastech více rozvíjet diskuzi apod.). Prakticky všichni respondenti, jak konstatovala H. Paverová, vnímají nastavení a úkoly PS podobně – pokračovat v práci na webu Hlučínská vlastivěda, reflektovat možnosti rozšíření jednotlivých výstupů a forem spolupráce mezi školami, podporovat sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe, zaměřit se na plánování (dalších) aktivit, které obohatí vzdělávání v našem regionu. V rámci PS by se dle vyjádření některých členů mohla rovněž rozvinout diskuze ke zpětné vazbě využívání jednotlivých výstupů ve výuce (jak se výstupy osvědčují, kde jsou slabá místa, jak upravit/rozšířit spektrum úkolů k jednotlivým tematickým okruhům apod.). Grafický přehled odpovědí z Mentimeteru bude, jak přislíbila H. Paverová, postoupen členům PS via e-mail.

Následně bylo slovo předáno panu Radimu Lokočovi, který v MAP II působil jako koordinátor aktivit za oblast regionální identity. Pan Lokoč nejprve reflektoval pokroky na animacích. Uvedl, že jedna z animací je postavena na platformě map, které jsou k dispozici v Muzeu Hlučínska, jedná se o mapy ke knize Kdo jsou lidé na Hlučínsku. Následně byla přítomným – prostřednictvím videoprojekce – promítnuta animace „hranice v pohybu“. Pan Lokoč akcentoval, že komentář je prozatím namluven robotem, počítá se však s přepracováním. Pan Lukáš Kramný ze ZŠ Kravaře poznamenal, že robotický hlas „není špatný“, do výuky by bylo možné bez problémů využít i této verze, některé záběry, jak dodal, již v hodinách využívají. Pan Lokoč doplnil, že animace budou k dispozici jak na webu Hlučínská vlastivěda, tak na platformě YouTube, na webu budou mapy rovněž ke stažení, a to tak, jak jdou jednotlivé sekvence za sebou. Na webu, jak pokračoval, jsou zčásti hotové kontextové odkazy v jednotlivých tématech na časové ose, nejedná se o odkazy na hobby-weby, ale většinou na Wikipedii či jiný zdroj, který se příliš nemění. V posledních týdnech na webu přibyly galerie a kvízy k některým tématům, tematika se tak dá procvičovat přímo v hodinách. Pan Lokoč přítomné požádal o zpětnou vazbu v případě, kdyby kdokoli našel nějakou chybu či narazil na problém.

Stran p. Lokoče bylo zmíněno, že (jakožto) tvůrci poměrně dlouho přemítali nad tím, jak představit téma „ledovec“ zjednodušenou, poutavou formou. Dle svých slov není příliš spokojený s tím, jak bylo téma zpracováno v učebnici Příroda a krajina Hlučínska. V rámci animace se tak snažili látku nejen stroze „odvykládat“, ale předat informace humornější formou na základě rozhovoru dítěte s dospělým (učitel/rodič) – tak, aby výkladu porozuměly i mladší děti. Pan Jiří Neminář z Muzea Hlučínska připojil, že celá animace bude kreslená, posunutí termínu dle jeho slov prospělo výsledku. Pan Lokoč uvedl, že se rovněž pracuje na animaci k vývoji osídlení. Tuto dokončuje paní Kateřina Pražáková, animace bude mít délku cca 4 minuty, k dispozici bude jako celek, ale také „rozparcelovaná“ do několika videí. Komentář k dané animaci je již hotov, je tedy potřeba jej ještě nechat namluvit.

Pan Lokoč přítomné vybídl k pokládání dotazů. Pan Herbert Pavera, starosta Bolatic a předseda Sdružení obcí Hlučínska, poznačil, že by event. zvážil popisky v animaci, konkrétně by např. zdůraznil, že nejstarší vesnicí na Hlučínsku jsou Velké Hoštice. Pan Lokoč odpověděl, že je zvažováno přidání názvů. Stran přítomných zazněly na adresu představených animací velmi kladné ohlasy. Pan Lukáš Kramný ze ZŠ Kravaře podotkl, že Hlučínská vlastivěda bude „velmi dobrou bankou nápadů“. Pan Lokoč se ještě vrátil k animaci vývoje osídlení. Tato bude dle jeho slov nakonec pojata šířeji „od pravěku po republiku“ a bude zasazena do kontextu historických událostí. Pan Neminář doplnil, že se aktuálně zpracovává Třicetiletá válka, což je náročné na výrobu a velmi puntičkářské, byť se snaží o zjednodušení. Pan Lokoč poznamenal, že si „trochu zavařili tím, že se šlo do detailu“ – např. v neolitu zde byla spíše lesostep, nikoli husté lesy, proto se muselo retušovat, aby se děti nemátly nepřesnou prezentací. Všechna čtyři videa / animace (ledovec, hranice, osídlení, železnice), jak dodal pan Neminář, budou namluvena ve studiu najednou – platí se totiž za herce i pronájem studia. Texty jsou postupně vyhotovovány, na jejich podkladě se následně animace vytváří.

Poslední informace zaznívší stran pana Lokoče se týkaly pokroků na kartách obcí a videích zaměřených na vybrané historické stavební památky Hlučínska. Karty obcí se finišují, některé části se ještě budou dopracovávat v součinnosti s jednotlivými obcemi. Co se videí týče, prodleva je dle p. Lokoče zapříčiněna především tím, že stran dodavatele nebyly pořízeny potřebné záběry, tyto se tak musely dotočit, režisér navíc do jisté míry ignoroval scénář. Celkem se zpracovává devět videí. Pan Neminář poznačil, že původní plán a harmonogram narušilo několik nepředvídatelných faktorů, nicméně časové hledisko, jak dodal, by nemělo hrát prim, stěžejní je pro všechny zaangażované tvůrce stránka kvality.

V další části setkání jsme věnovali pozornost identifikaci, resp. aktualizaci (seznamu) místních lídrů/expertů a jejich zapojení do práce PS a dalších aktivit v území. Přítomným byly rozdány archy s tabulkou, v níž jsou uvedena jména všech identifikovaných lídrů v MAP II za jednotlivé tematické oblasti (priority). H. Paverová nejprve objasnila účel dané aktualizace. Zmínila, že na tabulku je potřeba nahlížet částečně v kontextu doby – některá jména se v tabulce objevila na základě toho, že s danými osobami bylo v době identifikace místních lídrů do jisté míry spolupracováno a rýsovala se možnost dlouhodobější spolupráce (která se ale nenaplnila). Některé osoby již navíc danou pozici v organizaci, kterou měly reprezentovat, nevykonávají. Na základě společné diskuze došlo k předběžné aktualizaci místních lídrů za oblast regionální identity. Dle domluvy bude výstup zaslán všem členům PS via e-mail, před finalizací tak budou mít všichni dostatečný prostor se nad nominanty zamyslet. Finální podobu bychom projednali a odsouhlasili na dalším setkání pracovní skupiny.

H. Paverová dále předala informaci o plánované aktivitě ZŠ a MŠ Sudice, soutěži škol v prajzském nářečí – „Prajzské slovíčkohraní“. Osloveno bylo stran zástupců dané ZŠ několik škol z blízkého i vzdáleného okolí, konečný počet čítá 6 škol. Tématem by měla být (libovolná) oslava na Hlučínsku. Spolu s panem Neminářem a paní Evou Tvrdou má být H. Paverová členkou poroty. Stran H. Paverové bylo akcentováno, že se jedná o pilotáž, v případě, že se akce osvědčí, není vyloučeno, že se její obdoba zopakuje v následujících letech ve větším formátu. Radim Lokoč zmínil, že u příležitosti 700 let založení obce Oldřišov připravila místní paní ředitelka spolu se žáky tři vtipná vystoupení, kratší scénky v prajzštině (pověsti), což sklidilo velký ohlas. Obdobné akce dle něj mají určitě smysl. Podobně se vyjádřila také paní Marie Plačková ze ZŠ a MŠ Ludgeřovice, která rovněž sdílela příklad dobré praxe (hraná povídka v nářečí) z jednoho z EU-projektů, na kterém kromě ludgeřovické participovaly také školy z Polska a Německa. Pan Kramný vzpomenul školní akademii, která se před pěti lety pořádala

v rámci oslavy výročí 90 let od založení školy. Akademie byla postavena na školních kronikách, které jsou dostupné v zemském archivu – kroniky si vyučující prostudovali, pan Kramný z kronik vybral nosné myšlenky, které se dají snadno zdramatizovat (např. výuka NJ, téma havířů apod.). Pan Neminář ještě přítomným připomněl možnost pořízení kvartet, pexes, potažmo herních sad s malovanou mapou a cestovním deníkem z edice Rajzujeme po Prajzské. Vše je k dostání v Turistickém informačním centru v Hlučíně, resp. v Muzeu Hlučínska. Hry jsou dle pana Nemináře jednak kvalitním dárkem, jednak velmi dobrou příležitostí k propojení generací (mohou je hrát např. prarodiče s vnoučaty). H. Paverová na tomto místě dodala, že hry byly pořízeny všem základním školám na Hlučínsku z projektu MAP II. Pan Kramný se přidal ke kladným recenzím, škola tyto sady pořídila a využívá je. Dle pana Lokoče by se mohla např. v rámci MAP IV vytvořit stolní tematická hra (upgrade současné hry), nápady jsou v tomto případě velmi vítány.

V závěrečné části setkání došlo ke sdílení zkušeností a poznatků z praxe. Paní Plačková uvedla, že všechny výukové pomůcky, které na Hlučínsku vznikly v rámci MAP či v rámci předchozích projektů, děti baví, na škole v Ludgeřovicích s výstupy pracují, vyučující si předávají Vlastivědný kufřík, dokonce zaznamenala, že se lidé na vesnici bavili o programu Malý mulař. Dle paní Plačkové by bylo dobré zahrnovat téma regionální identity častěji a více do občanské výchovy (významné osobnosti Hlučínska, naše obec apod.). Pan Kramný navázal na slova paní Plačkové a označil, že na škole postupně provádí „inventuru“ a sestavují plán, jak a co v jakém předmětu využívat. Na škole, jak pokračoval, již proběhla inventura za dějepis, kde bylo reflektováno, co na škole vyučují – témat, které se týkají regionální identity, napočítaly na 40. Snaží se v této oblasti podpořit společnou přípravu učitelů, sestavit plán – co, jak kdo vyučuje, čím se mohou vyučující inspirovat u svých kolegů a využít postupy ve svých hodinách.

Paní Plačková zmínila, že je dobře, že obce stále dbají na tradice, že dochází k jejich oživování, a to nejen v rámci velkých obecních kulturních akcí, ale rovněž na soukromých oslavách a především také na půdě školy. Téma regionální identity se dá dle jejích slov zakomponovat napříč předměty, ideální jsou pak samostatné projektové dny či např. dny obce, potažmo školy. Pan Lokoč uvedl, že jedním z dílčích témat, které je možné více rozpracovat v MAP IV, může být „Hlučínský rok s tradicemi“. Inspirací byl česko-polský projekt spolupráce MAS „Rok na vsi“, v rámci něhož se řešila různá témata týkající se zemědělství, řemeslnictví, stavebnictví, resp. venkovských staveb na Hlučínsku. Nabízí se mj. poutavě zpracované obrázky s nářečními názvy. Pan Pavera dodal, že paní spisovatelka Anna Malchárková vydala zhruba před dvěma lety knížku pro děti o hlučínských zvycích a tradicích během celého roku. Pan Lokoč podotkl, že kniha je spíše vzpomínková (co bylo před 50 lety), možná by dle jeho slov stálo za to udělat srovnání. Paní Šárka Gargošová ze ZŠ a MŠ Bolatice poznamenala, že kruciální je zajímavé zpracování témat a zážitková forma.

Samotný závěr pracovní skupiny byl věnován reflexi Inspirativního dne, který se na kravařské škole uskutečnil v témže dni. H. Paverová nejprve zmínila, že Inspirativní den "Regionální identita aneb výuka místního regionu v praxi" byl kravařskou školou naplánován na 31. května, a to i z důvodu, že k tomuto datu již měli vytvořenou a odpilotovanou zábavně-edukativní hru Poznáváme Kravaře na zdarma dostupné interaktivní aplikaci Actionbound. Bylo připomenuto, že pan ředitel Kramný byl s kolegy v prvním pololetí minulého roku na stáži v Gdaňsku, kde je aplikace, která je velmi jednoduchá na ovládání, velice zaujala a rozhodli se vytvořit na této platformě vlastní hru, a to pod vedením pana ředitele a pěti paní učitelek zdatných v IT oblasti. Nejprve aplikaci ozkoušeli na půdě školy, následně

hru rozšířili na území města – žáci mají možnost plnit interaktivní úkoly také na různých místech města Kravaře. A nejen žáci – každý, kdo si do mobilu a tabletu stáhne aplikaci Actionbound a požádá zástupce ZŠ Kravaře o vstupní QR kód, si hru v terénu může vyzkoušet. Hlavním smyslem hry, jak podotkl pan Kramný, je dostat děti ze školy, resp. ze třídy, upozornit je na zajímavosti a památky, které se nacházejí v jejich bezprostřední blízkosti a o kterých třeba ani nic bližšího neví, byť kolem nich prochází každý den. Výuka se totiž nemusí odehrávat jen v prostorách školy. Tento druh výuky, jak dodal, také podporuje dnes tolik skloňovanou digitální gramotnost.

Paní Plačková Inspirativní den ohodnotila výrazem „luxusní“ – ocenila praktickou část a především možnost vyzkoušet si aplikaci Actionbound přímo v terénu. Bonusem pak bylo pěkné počasí. Dle svých slov akce dostala svého názvu, tj. získala inspiraci pro svou práci. S kladným hodnocením se přidala také další členka PS, paní Gargošová, kterou zaujala názornost, využití krojů, kostýmů i herecká stránka pojetí výuky – děti si tak díky tomu výklad lépe zapamatují. Vše bylo dle jejích slov velmi dobře vymyšlené a propracované, praktické a inspirativní. Také ona si odnáší spoustu námětů do vlastních hodin. Pomyslnou třešničkou pak byla odměna v podobě tematického dárku, který všichni, kteří trasu úspěšně absolvovali, obdrželi od pana ředitele.

Pan ředitel Kramný poděkoval za pozitivní zpětnou vazbu, uvedl, že při výuce dějin se snaží hledat cesty, „jak se přes náš region dostat k velkým dějinám, což se ne vždy podaří“. Jeho snahou však je zakompono(vá)vat do svých hodin co nejvíce poznatků o místním regionu a dávat do kontextu lokální a světové/evropské dějiny. Např. v minulém týdnu bylo jednou z hlavních aktualit připomenutí 80 let od operace Anthropoid, pan Kramný do této aktuality zakomponoval informace o pobytu Karla Čurdy v roce 1938 v Hati, Jana Kubiše v Litultovicích či Jaroslava Schwarze v Hlučíně. Tyto osobnosti se v té době patrně neznaly a netušily, jak se jejich osudy za pár let propojí. Důležité je dle pana Kramného dobře nastavit školní vzdělávací program, v loňském roce, jak pokračoval, si na tamní škole vytyčili jako jednu z nosných linek/témat právě podporu regionální identity, rozšířili školní knihovnu o sekci regionální literatury, min. 1x ročně realizují ve spolupráci s Muzeem Hlučínska (na půdě školy) projektový den šitý přímo na míru své škole. Pan Kramný dodal, že se v závěru Inspirativního dne s účastníky shodli na tom, že by bylo fajn potkávat se takto u dalších příležitostí, pokračovat v setkávání i v ukázkových hodinách – možnost vidět hodinu naživo je pro kantora mnohem přínosnější, než když se pouze teoretizuje a hovoří o tom, jak by to mohlo vypadat. Výuka by navíc měla bavit jak žáky, tak i samotné učitele.

Přítomní se v závěru diskuze shodují na tom, že začleňování oblasti digitální gramotnosti a využívání ICT ve vzdělávání v oblasti udržení a rozvoje regionální identity významně napomůže projekt Hlučínská vlastivěda realizovaný z prostředků MAP II. Web je velmi komplexní, živý, je průběžně doplňován a aktualizován, autoři a tvůrci dbali na to, aby dějiny (nejen) Hlučínska přiblížili mladé, resp. nejmladší generaci maximálně poutavou formou. Tomu dopomohly právě nové technologie a moderní nástroje, včetně virtuální unikové hry. Další možností, jak dětem přiblížit prostředí, v němž žijí, je, jak představili např. v ZŠ Kravaře, využití dostupných (bezplatných) interaktivních aplikací, které spojují práci s mobilními technologiemi a činností v terénu a badatelsky pojatou výuku.

Před rozloučením ještě pan Lokoč pozval přítomné na expozici historie obce Oldřišov. I tato, jak poznamenal, může být inspirací do výuky. Pan Kramný se doptal na provozní dobu, a zda je možné domluvit se na prohlídce také o víkendu.

Vzhledem k tomu, že nebyly vzneseny žádné další dotazy, připomínky a podněty, poděkovala všem H. Paverová za účast a skvělou spolupráci a těm, s nimiž se do konce školního roku již nevidí, popřála pohodové a především ve zdraví prožité zasloužené prázdniny!

Zapsala a zpracovala: Hana Paverová